HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

הנודר מן הבשר. כל הנודר אין דעתו אלא אחר לשון בני אדם שהוא קורא שם הדבר כך ואשמועינן מתני׳ דכל מין בשר אדם קורהו בשר חוץ מבשר דגים וחגבים: **גמ׳** קס״ד האי איסור דמתניתין מדאורייתא קאמר: דר״ע במתניתין היא דהאי פירקא (לקמן דף קיג.): **מוסר בבשר דגים.** שאין קורהו בשר: **הא עוף אסור.** דבנדרים אחר לשון בני אדם אנו צריכין להלך ואשמועינן מתני׳ דדרך לקרותו בשר: **כל מידי דמימליך עליה שליח.** כל דבר שאינו נשמע מן הסתם לא בתוך הכלל ולא מוצא מן [מן] הכלל וצריך השליח לחזור ולפרש ולשאול רולה אתה בזה: **מייתי הוא.** חשוב לענין נדרים מאותו המין כגון הכא שהאומר לשולחו קנה לנו בשר מן השוק אינו נשמע לו מן הסתם בשר עוף והוא נמלך בבעל הבית ושואל כלום אני לוקח בשר עוף: **מייתי הוא.** מין בשר הוא שהרי אמר לו קנה לי בשר ואם לא היה עוף מין בשר לא היה נמלך אם יקח ממנו דהא לאו בשר הוא: **לא מצאתי אלא דילועין.** ואינו לוקחן מיד כשמוצאן אלמא לא קרו ליה אינשי ירק דהא האי ירק סתם קאמר ליה ואי בכלל ירק הוא לא היה צריך לימלך: **אמר נחם כן הדבר.** ומשם אני מביא ראיה שהוא מין ירק שאילו לא מצא אלא קטנית לא היה משיבו לא מצאתי אלא קטנית אלא לא מצאתי ירק ודילועין היה אומר לא מצאתי ירק אחר אלא דילועין ולמה היה אומר כן אלא שיש לך לגמוד שהדילועין נקראים ירק ואין הקטנית בכלל ירק: **סבר לה רר״ע.** דאע״ג דצריך לאימלוכי [י] (ולא שקיל) מייתי הוא דאי לאו מייתי הוא לא הוה אמר אשקול מהאי: **ויש מהן מה״פ.** בשר בהמה: **ויש מדברי סופרים.** חיה ועוף: **ש״מ.** מדאסר עוף בהעלאה משום גזירת אכילה ש״מ איסור אכילה דידיה מדאורייתא ולא כרב אשי: **אכילה גופה גזירה.** אטו בשר בהמה: **חלת חו״ל.** אינה אסורה לזרים אלא מדרבנן אבל חלת הארץ תרומה קרייה רחמנא [במדבר טו] ואסורה לזרים מוכל זר לא יאכל קדש (ויקרא כב): נאכלת

הנודר מן הבשר מותר בבשר דגים וחגבים. בגמרא מוקי לה כר״ע דכל מילי דמימליך עליה שליח בר מייתי הוא ובפ׳ הנודר מן הירק (נדרים דף נד:) פריך דבבשר דגים נמי מימלך ומוקי מתניתין דהכא במאן דכאיב ליה עייניה וביומא דהקזה דלא אכיל אינש דגים אבל עוף אכיל בשלקא ומיהו בפרק בתרא דמעילה (דף כ.) לא קיימא שיטוא דהקזה אלא מסיק במאן דכאיב ליה עייניה אבל בשאר ימים הנודר מן הבשר אסור נמי בדגים: **הא עוף אסור מדאורייתא.** ה״ל ה״מ למינקט [כ] חיה וגראה דהא דס״ד שהוא דאורייתא משום דסמיך אסיפא דגזר העלאה אטו אכילה כדדייק רב יוסף בסמוך אבל אין לומר דדייק מדקתני כל הבשר דמשמע ליה שכל הבשר שוה זה כזה בשר עוף כבשר בהמה דהא הנודר מן הבשר אין כל הבשר שוה דאפילו ר״ע מודה דלא מיתסר בבשר עוף מדאורייתא כדאמר בפרק הנודר מן הירק (נדרים דף נד.) דמודה ר״ע דלא לקי: **ומנא תימרא דלא גזרינן גזירה לגזירה.** בכמה מקומות אמר היא גופה גזירה ואנן ניקום ונגזור גזירה לגזירה בפ״ק דשבת (דף יא:) ובפ׳ במה מדליקין (שם דף כא.) ובריש ביצה (דף ג.) והכא בעינן לאתויי ראיה לענין גזירה דהעלאה אטו אכילה ויש מקומות נמי דגזרינן גזירה לגזירה ולא חיישינן אין לדמות גזירות חכמים זו לזו אלא במקומות שהש״ס מדמה:

[ו]חלת חוצה לארץ נאכלת עם חזר על השלחן. אין המשנה שנויה כן אלא הגמרא מביאה בקיצור וכן היא שנויה בפ׳ בתרא דמס׳ חלה (משנה ח) אמר ר״ג שלש תרלות בחלה מארץ ישראל עד כזיב חלה אחת מכזיב עד הנהר ועד אמנה שתי חלות אחת לאור ואחת לכהן של אור יש לה שיעור ושל כהן אין לה שיעור מנהר (ח) ועד אמנה ולפיכך שתי חלות אחת לאור ואחת לכהן של אור אין לה שיעור ושל כהן יש לה שיעור וטבול יום אוכלה רבי יוסי אומר אין צריך טבילה ואסורה לזבים ולזבות ולנדות וליולדות ונאכלת עם הזר על השלחן ונתנת לכל כהן שירלה והכי פירושו מכזיב עד הנהר ועד אמנה שהיו סמוכים לארץ העמים ואין יכולין לשמור עצמם ופירותיהם בטהרה והיו חלותיהם טמאות וטעונות שרפה ולכך צריכין להפרישם שתי חלות אחת לאור שהיא חלה דאורייתא דפירותיהן גדלין בארץ ישראל ולכך נמי יש לה שיעור כדמפרש בירושלמי מפני שהיא מדברי תורה ואחת לכהן מדברי סופרים שלא תשתכח תורת חלה ולפי שהיא מדברי סופרים אין לה שיעור מנהר ועד אמנה ולפיכך שתי חלות אחת לאור ואחת לכהן של אור אין לה שיעור ושל כהן יש לה שיעור וטבול יום אוכלה רבי יוסי אומר אין צריך טבילה ואסורה לזבים ולזבות ולנדות וליולדות ונאכלת עם הזר על השלחן ונתנת לכל כהן שירלה והכי פירושו מכזיב עד הנהר ועד אמנה שהיו סמוכים לארץ העמים ואין יכולין לשמור עצמם ופירותיהם בטהרה והיו חלותיהם טמאות וטעונות שרפה ולכך צריכין להפרישם שתי חלות אחת לאור שהיא חלה דאורייתא דפירותיהן גדלין בארץ ישראל ולכך נמי יש לה שיעור כדמפרש בירושלמי מפני שהיא מדברי תורה ואחת לכהן מדברי סופרים שלא תשתכח תורת חלה ולפי שהיא מדברי סופרים אין לה שיעור מנהר ועד אמנה ולפיכך שתי חלות אחת לאור ואחת לכהן של אור אין לה שיעור ושל כהן יש לה שיעור וטבול יום אוכלה ואין צריך הערב שמש שלא החמירו בה כמו בתרומה דאורייתא רבי יוסי אומר אין צריך טבילה ואפילו בטומאה דקרי (ג) דבטומאה היולא מגופו שרי רבי יוסי מדלא חייב בעל קרי באיסורא לזבין וזבות ואסורה לזבין וזבות כו׳ בלא טבילה אייר מדקאמר עלה בירושלמי דלרבי יוסי נצרכה ונראה דלרבנן נמי דבעו טבילה דוקא לבעל קרי שטומאה יולאה לו מגופו אבל טמא מת שרי בלא טבילה כרבי יוסי דאי מצרכי נמי טבילה בטמא מת תקשה להו כדמקשה גמ׳ בפ׳ עד כמה (בכורות דף מ:) וכי הזאה יש לנו ומה תועיל טבילה בטמא מת ומסתמא טמאי מתים היו כמה פעמים כי אי אפשר להם ליזהר מטומאת מת דנהי דמטומאת מת עצמו צריכין ליזהר מחמת כהונתם מטומאת חרב הרי הוא כחלב אין יכולים כלל ליזהר דבשום בית שהיה בו מת מעולם נעשה כחלב כל המתכות שבתוכו והוי כמאהיל על המת כדאמרינן בגזיר בפ׳ כ״ג (דף נג:) וגם לא היו צריכין ליזהר מטומאת חרב הרי הוא כחלב כיון שאין הגזיר מגלח עליה כדמוכח בריש תוספתא דאהלות וא״כ כולן צריכין הזאה ואין סברא כלל שתקנו חכמים חלת חו״ל שלא יאכלוה אא״כ ילך ויזה בא״י ולהכי מסתבר שבלא הזאה וטבילה היו אוכלין אותה אפילו לרבנן דרבי יוסי ובבבל וכן לדידן שרחוקין מא״י א״ל שתי חלות אלא אחת כדאמרינן בפ׳ עד כמה (בכורות דף מ.) ונותנה לכהן קטן ואכיל לה דכי ליכא כהן קטן דוקא קאמר התם דמפרש אחרת ונותנה לכהן גדול ורשאונה שורפה וחלה של אור מנהר ועד אמנון ולפנים אינה מותרת לכהן קטן אלא לעולם נשרפת דומיא דחלת אור א״י משום דסמוכין לא״י ומתחזיא כחלת א״י כדפרישית ומש״ה צריך לעולם שתיה אבל בדרחוקים כגון דבבל ודידן דלא מתחזיא חלה דידהו כחלת הארץ טומאה נותן לכהן קטן ומסתבר דאף לכהן גדול שטבל לקריו ולא בעינן הערב שמש דאין להחמיר בה מבחלה של כהן בסמוכין לא״י וכ״כ בה״ג בהלכות חלה אמר רבינא הלכה נדה קולה לה חלה ואכיל לה כהן קטן או מאן דטבל לקריו ויש קצת תימה אמאי קאמר דנותנה לכהן קטן כיון דאפילו כהן גדול יכול לאוכלה אחר שטבל או לבטלה ברוב כמו תרומה דאמרינן בפ׳ עד כמה (שם) רבה הוה מבטל לה ברוב ואכיל לה בימי טומאתה ונראה דדוקא חלת חו״ל לפי שאין לה שיעור ודבר מועט הוא קאמר דיכול ליתנה לכהן קטן כ״ש אם יש כהן גדול שטבל או רולה לבטלה שיכול ליתנה לו וכן משמע דדבר מועט הוא דקאמר התם דשקל לה בריש מסיא אבל תרומה שהיא מתבואה או מיין ושמן אין ליתן לכהן קטן לפי שהוא מאבדה ועוד יש לה שיעור כמו בתרומת מעשר ולכך אין ליתנה לקטן אלא לכהן גדול שטבל או רולה לבטלה ברוב וא״ל להפרישם שיה דלא תשתכח כיון דמפרישין אחת כמו בחלה היכא דאיכא כהן קטן שלא מצינו בכל הש״ס שהיה צריך (ג) לפרש שתי תרומות אלא דוקא חלה כי ליכא כהן קטן או גדול שטבל שאז היא נשרפת ולכך צריך להפרישם חלה שיה שלא תשתכח תורת חלה אבל תרומה דאין נותנין אותה אלא לכהן גדול שטבל או רולה לבטלה ברוב א״ל להפרישם שיה דלא תשתכח כיון שמפרישין אחת ומיהו נראה דגם בסמוכים לא״י שמפרישין לעולם שתי חלות לא היו מפרישין אלא תרומה אחת לכך נראה שבחלה יש לחוש יותר שלא תשתכח משום דשייכא בכל אדם המגלגל עיסתו אבל תרומה אין רגילין בה אלא בעלי קרקעות וממריחי תבואות

והיכא

מסורת הש״ס

ה) [לקמן דף קיג.], ו) [ל״ל דמתן], ג) נדרים נד. מעילה כ:, ד) [ל״ל לין], ה) [ל״ל להסן], ו) [לעיל פד. וש״נ], ז) [שבת יא: ביצה ג. וש״נ], ח) חלה פ״ד מ״ח, ט) ר״מ, י) ל״ל מי לישקל, כ) [ועי׳ קצת ישוב זה בתוס׳ ע״ב סוף ד״ה עוף וגביה], ל) עי׳ מהר״מ על דבור זה.

גליון הש״ם

גמ׳ אמר ר״י רבי היא. מגילה דף ט ע״ב וש״נ:

הגהות הב״ח

(א) תוס׳ ד״ה חלת וכו׳ מנהר ואמנון ולפנים כל״ל ותיבת ועד נמחק: (ב) בא״ד בטומאה דקרי דטומאה היולא מגופו היא שרי ר׳ יוסי: (ג) בא״ד בכל הש״ס שהיה צריך להפריש שתי:

מוסף רש״י

ור״ע אוסר. דקסבר מין אחד הן (מעילה כ:) דקסבר לועין בכלל ירק (נדרים נד.). **לא מצאתי אלא דלועין.** מכלל דלאו מייתי הוא (שם) אלמא כיון דמימלך מינא אחרינא הוא לאכי מותר בדלועין (מעילה כ:). **כן הדבר.** כלומר משם אני למד, דאע״ג דמימלך חדא מילתא היא, כלום הוא מחזר ואומר ירק לא מצאתי אלא קטנית, אלא אומר לא מצאתי אלא דלועין ואינו אומר לא מצאתי אלא קטנית, אלא לא מצאתי ירק ודלועין הן ואע״ג דמימלך עלייהו אליתא ס״ל לר״ע דחדא מילתא נינהו (שם). **רבי היא.** הוא אמרה למתני׳ ונסיב מילתיה חדא כחד תנא וחדא כחד תנא (ר״ה ז:) מתניתין רבי אתמה לפי דעתו ונסיב מילתיה כי הני תרי תנאי, בחד כתר שראה דבריו של זה כזו ושל זה כזו (לעיל פד.). **ואנן נגזר כו׳.** הא דאמרינן בכולי הש״ס שאין נחוכין גזירה לגזירה, מהאי קרא נפקא, דשמרתם את משמרתי, עשו משמרת כלומר גזירה למשמרתי לתורתי, ולא משמרת למשמרת, שלא יעשו גזירה לגזירה (ביצה ב:).

עין משפט נר מצוה

ג א מיי׳ פ״ט מהלכות נדרים הל׳ ו טוש״ע י״ד סי׳ ריז סעיף ח ולא כהאי תנא:

ד ב מיי׳ שם הלכה י ועי׳ כ״מ טוש״ע שם סעיף ד:

ה ג מיי׳ פ״ט מהלכות מאכלות אסורות הל׳ ג סמג לאוין קמא טוש״ע י״ד סי׳ פז סעיף ב:

ו ד ה מיי׳ שם הל׳ ד ה טוש״ע שם סעיף ג:

רבינו גרשום

אי ר׳ עקיבא האמר חיה ועוף אינן מה״ת. במשנה עצמה[ה]: כל מידי דמימליך עליה שליח כו׳. כיצד מימליך עליה שליחא דאי א״ל רבו לך קנה לי בשר והוא חוזר ואמר לא מצאתי אלא עופות ודאי בר מיניה דבשר הוא כדאשכחן בדילועין: ואין הקיטנית בכלל ירק. כלומר הכא נמי לענין עופות אומר לא מצאתי אלא עופות מכלל דעופות בכלל בשר: ומנא תימרא דלא גזרינן גזירה לגזירה: דתנן חלת חו״ל

ה) לקמן דף קיג.

[א]הנודר מן הבשר מותר בבשר דגים וחגבים: **גמ׳** הא עוף אסור מדאורייתא כמאן דלא כרבי עקיבא דאי רבי עקיבא האמר[ב] חיה ועוף אינו מן התורה אימא סיפא הנודר מן הבשר מותר בבשר דגים וחגבים הא עוף אסור אתאן לרבי עקיבא דאמר כל מילי דמימליך עליה שליח בר מיניה הוא [ג]דתניא [ג]הנודר מן הירק מותר בדלועין ור״ע [ד]אוסר אמרו לו לר״ע והלא אומר אדם לשלוחו קח [ד]לנו ירק והוא אומר לא מצאתי אלא דלועין אמר [ה]להן כן הדבר כלום אומר לא מצאתי אלא קטנית אלא שדלועין בכלל ירק ואין קטנית בכלל ירק רישא רבנן וסיפא ר״ע [ו]אמר רב יוסף רבי היא ונסיב לה אליבא דתנאי בנדרים סבר לה כר״ע בבשר בחלב סבר לה כרבנן רב אשי אמר כולה ר״ע היא והכי קאמר כל הבשר אסור לבשל בחלב [ג]מהן מדברי תורה [ד]ומהן מדברי סופרים [ה]חוץ מבשר דגים וחגבים שאינם לא מדברי תורה ולא מדברי סופרים: ואסור להעלות [וכו׳]: אמר רב יוסף שמע מינה בשר עוף בחלב דאורייתא דאי סלקא דעתך דרבנן אכילה [ו]גופה גזירה ואנן נגזר העלאה אטו אכילה ומנא תימרא דלא גזרינן גזירה לגזירה דתנן [ז]חלת חוצה לארץ נאכלת

הנודר מן הבשר. כר״ע דכל מילי דמימליך עליה שליח בר מייתי הוא ובפ׳ הנודר מן הירק (נדרים דף נד:) פריך דבבשר דגים נמי מימלך ומוקי מתניתין דהכא במאן דכאיב ליה עייניה וביומא דהקזה דלא אכיל אינש דגים אבל עוף אכיל בשלקא ומיהו בפרק בתרא דמעילה (דף כ.) לא קיימא שיטוא דהקזה אלא מסיק במאן דכאיב ליה עייניה אבל בשאר ימים הנודר מן הבשר אסור נמי בדגים: **הא עוף אסור מדאורייתא.** ה״ל ה״מ למינקט [כ] חיה וגראה דהא דס״ד שהוא דאורייתא משום דסמיך אסיפא דגזר העלאה אטו אכילה כדדייק רב יוסף בסמוך אבל אין לומר דדייק מדקתני כל הבשר דמשמע ליה שכל הבשר שוה זה כזה בשר עוף כבשר בהמה דהא הנודר מן הבשר אין כל הבשר שוה דאפילו ר״ע מודה דלא מיתסר בבשר עוף מדאורייתא כדאמר בפרק הנודר מן הירק (נדרים דף נד.) דמודה ר״ע דלא לקי: **ומנא תימרא דלא גזרינן גזירה לגזירה.** בכמה מקומות אמר היא גופה גזירה ואנן ניקום ונגזור גזירה לגזירה בפ״ק דשבת (דף יא:) ובפ׳ במה מדליקין (שם דף כא.) ובריש ביצה (דף ג.) והכא בעינן לאתויי ראיה לענין גזירה דהעלאה אטו אכילה ויש מקומות נמי דגזרינן גזירה לגזירה ולא חיישינן אין לדמות גזירות חכמים זו לזו אלא במקומות שהש״ס מדמה:

[ו]חלת חוצה לארץ נאכלת עם חזר על השלחן. אין המשנה שנויה כן אלא הגמרא מביאה בקיצור וכן היא שנויה בפ׳ בתרא דמס׳ חלה (משנה ח) אמר ר״ג שלש תרלות בחלה מארץ ישראל עד כזיב חלה אחת מכזיב עד הנהר ועד אמנה שתי חלות אחת לאור ואחת לכהן של אור יש לה שיעור ושל כהן אין לה שיעור מנהר (ח) ועד אמנה ולפיכך שתי חלות אחת לאור ואחת לכהן של אור אין לה שיעור ושל כהן יש לה שיעור וטבול יום אוכלה רבי יוסי אומר אין צריך טבילה ואסורה לזבים ולזבות ולנדות וליולדות ונאכלת עם הזר על השלחן ונתנת לכל כהן שירלה והכי פירושו מכזיב עד הנהר ועד אמנה שהיו סמוכים לארץ העמים ואין יכולין לשמור עצמם ופירותיהם בטהרה והיו חלותיהם טמאות וטעונות שרפה ולכך צריכין להפרישם שתי חלות אחת לאור שהיא חלה דאורייתא דפירותיהן גדלין בארץ ישראל ולכך נמי יש לה שיעור כדמפרש בירושלמי מפני שהיא מדברי תורה ואחת לכהן מדברי סופרים שלא תשתכח תורת חלה ולפי שהיא מדברי סופרים אין לה שיעור מנהר ועד אמנה ולפיכך שתי חלות אחת לאור ואחת לכהן של אור אין לה שיעור ושל כהן יש לה שיעור וטבול יום אוכלה ואין צריך הערב שמש שלא החמירו בה כמו בחלת אור דא״י ואחת לכהן שלא תשתכח ויש לה שיעור לפי שהיא נאכלת וטבול יום אוכלה ואין צריך הערב שמש שלא החמירו בה כמו בתרומה דאורייתא רבי יוסי אומר אין צריך טבילה ואפילו בטומאה דקרי (ג) דבטומאה היולא מגופו שרי רבי יוסי מדלא חייב בעל קרי באיסורא לזבין וזבות ואסורה לזבין וזבות כו׳ בלא טבילה אייר מדקאמר עלה בירושלמי דלרבי יוסי נצרכה ונראה דלרבנן נמי דבעו טבילה דוקא לבעל קרי שטומאה יולאה לו מגופו אבל טמא מת שרי בלא טבילה כרבי יוסי דאי מצרכי נמי טבילה בטמא מת תקשה להו כדמקשה גמ׳ בפ׳ עד כמה (בכורות דף מ:) וכי הזאה יש לנו ומה תועיל טבילה בטמא מת ומסתמא טמאי מתים היו כמה פעמים כי אי אפשר להם ליזהר מטומאת מת דנהי דמטומאת מת עצמו צריכין ליזהר מחמת כהונתם מטומאת חרב הרי הוא כחלב אין יכולים כלל ליזהר דבשום בית שהיה בו מת מעולם נעשה כחלב כל המתכות שבתוכו והוי כמאהיל על המת כדאמרינן בגזיר בפ׳ כ״ג (דף נג:) וגם לא היו צריכין ליזהר מטומאת חרב הרי הוא כחלב כיון שאין הגזיר מגלח עליה כדמוכח בריש תוספתא דאהלות וא״כ כולן צריכין הזאה ואין סברא כלל שתקנו חכמים חלת חו״ל שלא יאכלוה אא״כ ילך ויזה בא״י ולהכי מסתבר שבלא הזאה וטבילה היו אוכלין אותה אפילו לרבנן דרבי יוסי ובבבל וכן לדידן שרחוקין מא״י א״ל שתי חלות אלא אחת כדאמרינן בפ׳ עד כמה (בכורות דף מ.) ונותנה לכהן קטן ואכיל לה דכי ליכא כהן קטן דוקא קאמר התם דמפרש אחרת ונותנה לכהן גדול ורשאונה שורפה וחלה של אור מנהר ועד אמנון ולפנים אינה מותרת לכהן קטן אלא לעולם נשרפת דומיא דחלת אור א״י משום דסמוכין לא״י ומתחזיא כחלת א״י כדפרישית ומש״ה צריך לעולם שתיה אבל בדרחוקים כגון דבבל ודידן דלא מתחזיא חלה דידהו כחלת הארץ טומאה נותן לכהן קטן ומסתבר דאף לכהן גדול שטבל לקריו ולא בעינן הערב שמש דאין להחמיר בה מבחלה של כהן בסמוכין לא״י וכ״כ בה״ג בהלכות חלה אמר רבינא הלכה נדה קולה לה חלה ואכיל לה כהן קטן או מאן דטבל לקריו ויש קצת תימה אמאי קאמר דנותנה לכהן קטן כיון דאפילו כהן גדול יכול לאוכלה אחר שטבל או לבטלה ברוב כמו תרומה דאמרינן בפ׳ עד כמה (שם) רבה הוה מבטל לה ברוב ואכיל לה בימי טומאתה ונראה דדוקא חלת חו״ל לפי שאין לה שיעור ודבר מועט הוא קאמר דיכול ליתנה לכהן קטן כ״ש אם יש כהן גדול שטבל או רולה לבטלה שיכול ליתנה לו וכן משמע דדבר מועט הוא דקאמר התם דשקל לה בריש מסיא אבל תרומה שהיא מתבואה או מיין ושמן אין ליתן לכהן קטן לפי שהוא מאבדה ועוד יש לה שיעור כמו בתרומת מעשר ולכך אין ליתנה לקטן אלא לכהן גדול שטבל או רולה לבטלה ברוב וא״ל להפרישם שיה דלא תשתכח כיון דמפרישין אחת כמו בחלה היכא דאיכא כהן קטן שלא מצינו בכל הש״ס שהיה צריך (ג) לפרש שתי תרומות אלא דוקא חלה כי ליכא כהן קטן או גדול שטבל שאז היא נשרפת ולכך צריך להפרישם חלה שיה שלא תשתכח תורת חלה אבל תרומה דאין נותנין אותה אלא לכהן גדול שטבל או רולה לבטלה ברוב א״ל להפרישם שיה דלא תשתכח כיון שמפרישין אחת ומיהו נראה דגם בסמוכים לא״י שמפרישין לעולם שתי חלות לא היו מפרישין אלא תרומה אחת לכך נראה שבחלה יש לחוש יותר שלא תשתכח משום דשייכא בכל אדם המגלגל עיסתו אבל תרומה אין רגילין בה אלא בעלי קרקעות וממריחי תבואות

והיכא